

Nevarne kemikalije v mnogih znamkah oblačil za dejavnosti na prostem

Greenpeace: Sporočilo za javnost

Munich/Ljubljana, 25. januar 2016 - V proizvodih vodilnih znamk, ki izdelujejo oblačila za dejavnosti na prostem, so našli nevarne in obstojne kemikalije, ki ogrožajo zdravje ljudi in okolja. Kljub njihovim trditvam o trajnosti in ljubezni do narave blagovne znamke kot so The North Face, Patagonia, Mammut, Columbia in Haglöfs še vedno uporabljajo PFC-je, da bi njihovo opremo naredili nepremočljivo, razkriva novo poročilo Greenpeaceaⁱ. Poročilo "Puščanje sledi. Skrite nevarne kemikalije v opremi za dejavnosti na prostem" je bilo danes predstavljeno na novinarski konferenci na ISPO v Münchnu, največjem sejmu v Evropi za dejavnosti na prostemⁱⁱ.

Greenpeace je testiral 40 izdelkov, ki so bili kupljeni v 19 različnih državah, tudi v Sloveniji. Nevarni PFC-ji niso bili najdeni le v oblačilih, temveč tudi v čevljih, šotorih, nahrbtnikih, vrveh in celo v spalnih vrečah. Zgolj v štirih izdelkih PFC-ji niso bili zaznani. Čeprav je večina znamk javno izjavila, da več ne uporablja nevarnih dolgotrajnih PFC-jev, so bili ti v visokih koncentracijah še vedno najdeni v 18 izdelkihⁱⁱⁱ.

»Visok nivo dolgotrajnega PFC-ja, PFOA, ki je povezan s številnimi učinki na zdravje, vključno z rakom, smo našli v nekaterih izdelkih znamke The North Face in Mammut. Ta spojina je že omejena na Norveškem. To so žalostni rezultati za ljubitelje dejavnosti na prostem, ki želijo, da so njihova oblačila tako trajnostna in čista kot kraji, ki jih raziskujejo«, je dejala **Mirjam Kopp**, vodja projekta **#Detox Outdoor**.

Ene izmed višjih koncentracij nevarnih PFC-jev so našli prav v obeh izdelkih, ki sta bila kupljena v Sloveniji: pohodniških čevljih znamke Salewa ter pohodniških hlačah znamke Mammut^{iv}.

»Danes smo ljudje v svetu velikokrat nevidno povezani prek proizvodno-potrošnih verig, pri čemer je lahko nakup izdelka nekje povezan z ogrožanjem okolja in zdravja na povsem drugem koncu sveta. Nad ugotovitvami poročila so lahko razočarani tudi mnogi ljubitelji narave v Sloveniji. Upamo, da bodo skupaj z nami od podjetij zahtevali, naj prenehajo uporabljati nevarne kemikalije pri proizvodnji opreme, ki nas spremlja prav med preživljanjem prostega časa in občudovanjem narave«, je ugotovitve poročila komentirala **Ines Kavgič**, predstavnica Greenpeacea v Sloveniji.

PFC-ji so kemične spojine, ki v naravi ne obstajajo. Ko so sproščeni v okolje, se mnogi od njih razgrajujejo zelo počasi in vstopijo v prehranjevalno verigo, zaradi česar je onesnaženje skoraj nepovratno. Najdeni so bili v zelo odročnih delih sveta^v, v jetrih živali, kot so delfini in polarni medvedi, ter celo v človeški krvi.

GREENPEACE

www.greenpeace.si

V zadnjih letih je mnogo znamk, ki izdelujejo opremo za dejavnosti na prostem, začelo namesto dolgotrajnih uporabljati kratkoveržne PFC-je, češ da so to boljše alternative. Toda nedavno je več kot 200 znanstvenikov iz 38 držav podpisalo "Madridsko izjavo"ⁱ, ki priporoča izogibanje rabi PFC-jev -- tudi kratkoveržnih -- pri proizvodnji potrošnih dobrin, vključno s tekstilnimi izdelki.

Medtem ko mnogo tovrstnih znamk še vedno uporablja nevarne kemikalije, je britanska znamka Páramo Directional Clothing danes oznanila svojo zavezo k razstrupitviⁱⁱ. Páramo je prva znamka v tem sektorju, ki je že odpravila PFC-je iz celotne proizvodne verige, s čimer kaže, da je visoko zmogljiva oprema brez PFC-jev mogoča, in postavlja najvišji standard v sektorju. Britanska znamka se pridružuje 34 mednarodnim modnim in športnim blagovnim znamkam, ki so se že zavezale k razstrupitvi.

Povzetek poročila in njegovo celotno besedilo je dostopno na www.greenpeace.si.

Kontakt

Ines Kavgić, Greenpeace CEE v Sloveniji, +386 40 981 541,
ines.kavagic@greenpeace.org

Greenpeace International Press Desk, pressdesk.int@greenpeace.org, +31 (0) 20 718 2470 (dosegljiv 24 ur/dan)

ⁱ Poli- in per-fluorirane spojine (ali PFC) se uporabljajo v številnih industrijskih procesih in potrošniških izdelkih. Industrija, ki izdeluje opremo za dejavnosti na prostem je še posebej pomemben uporabnik, saj uporablja PFC-je, da naredi svoje izdelke voodoporne in odporne za umazanijo. Ko se sprostijo v okolje, se mnogi PFC-ji razgradijo zelo počasi, v okolju ostanejo mnogo let in se razpršijo po celem svetu. Nekateri PFC-ji lahko škodujejo reprodukciji, spodbujajo rast tumorjev in vplivajo na hormonski sistem.

ⁱⁱ http://detox-outdoor.org/assets/uploads/Report_Product_Testing.pdf.

ⁱⁱⁱ <https://medium.com/@DetoxOutdoor/pfc-quest-results-694e5f62902d#.g7n44ezcu>.

^{iv} Rezultati so pokazali visoko vsebnost PFC-jev v pohodniških čevljih (1400 µg/m²), kar je eden izmed najslabših rezultatov med vsemi testiranimi izdelki. Čevlji so med drugimi vsebovali tudi PFOS (perfluorooktansulfonat), vrsto PFC-ja, ki je v EU prepovedan ravno zaradi njegove strupenosti, vsebnost v tekstilu pa je sicer omejena na 1 µg/m². Čevlji pa so vsebovali tudi 1,8 µg/m² PFOA (za primerjavo; na Norveškem je dovoljena vrednost 1 µg/m²), ki je ravno tako strupen, vendar v EU zanj še nimamo sprejete regulative. Vsebnost PFC-jev v Mammutovih hlačah je bila 112 µg/m², od tega je delež PFBS 32 %, kar je ravno tako ena izmed najvišjih izmerjenih koncentracij za PFBS v celotni študiji.

^v "Footprints in the Snow" report, <http://www.greenpeace.org/international/en/publications/Campaign-reports/Toxics-reports/Footprints-in-the-Snow/>.

^{vi} <http://greensciencepolicy.org/madrid-statement/>.

^{vii} <http://www.paramo-clothing.com/blog/en-gb/paramo-detox-commitement/>.

To sporočilo najdete tudi na www.greenpeace.si

Greenpeace je neodvisna globalna organizacija, ki si preko kampanj prizadeva za spremembo odnosov in vedenja, zaščito in ohranitev okolja ter za promocijo miru. Za svoje delovanje ne sprejema finančnih sredstev institucij EU, vlad, korporacij ali političnih strank.